

## **Motion till Ingenjörsoverstyrelsen 2022: “Lokal avtalsmall för optionsprogram framtagna tillsammans med PTK & SN”**

### **Sammanfattning**

Motionsförfattarna vill med denna text förmedla vår bild av behovet av att vi som förbund i samverkan med andra inom PTK och partsgemensamt med relevanta Arbetsgivarorganisationer (AGOer) inom Svenskt Näringsliv (SN) tar fram en avtalsmall för en lokal uppgörelse om införande av optionsprogram.

Vi ser det som viktigt att parterna gemensamt fastställer ett ramverk/avtalsmall som akademikerföreningar på lokal nivå kan implementera som en del av en lokal förhandlings/avtalsrörelse exempelvis.

Syftet är inte att frånga en ordinarie löneprocess utan att vara ett positivt komplement på en lokal arbetsplats där det redan finns ett underliggande intresse för frågan

### **Bakgrund**

Sveriges Ingenjörers medlemmar skapar enorma värde i svenska innovativa tillväxtbolag tillsammans med andra.

Innovation omsätts till kommersiella bolagsvärden och bolag byter ofta ägare över tid. Det bästa och mest solidariska sättet att som enskild medlem ta del av dessa värden är att ha ett mindre ägande eller rätt till det..

Detta är för mindre bolag en relativt kostsam hantering i juridisk bemärkelse genom optionsprogram etc även om det finns en viss lagstiftning på plats som underlättar det (även om denna enligt vårt näringspolitiska program åsiktsprogram bör bli bättre). Utmaningarna för de enskilda entreprenörerna (som ofta är våra egna medlemmar) blir att implementera detta på ett kostnadseffektivt och långsiktigt sätt..

Motionärerna vill se att vi tillsammans med övriga parter som vi anser relevanta på arbetsmarknaden tar fram konkreta mallar för arbetsgivare att kunna använda för att underlätta implementeringen av optionsprogram för sina anställda.

### **Idé/Problembeskrivning**

Även om det idag finns en lagstiftning som ger rätten till att ha optionsprogram för anställda så är trösklarna för att implementera detta allt för höga i form av kunskap och ofta kostnader till jurister för att genomföra det. Dessutom finns det alltid en politisk risk i form av att lagstiftningen och inte minst skatteverket tolkningar av den kan ändras.

Vi ser det som en väl värd investering från såväl vår sida som arbetsgivarorganisationerna att starta ett gemensamt arbete för att ta fram en gemensam mall eller standard för implementation som över tid kan komma att bli så viktigt att det snarare blir en större politisk risk att försämma lagen eller tolkningsutrymmet av den.

Motionärerna ser framför sig en konkret mall med ett antal olika variabler som man på lokal nivå kan förhandla om.

Vi ser att detta dessutom är en ypperlig lokalfacklig fråga att jobba med mitt emellan stora MBL processer och avtalsrörelser när tjänstemännen och fortroendevalda är fullt upptagna med dessa.

I vår dialog med entreprenörer i vårt närområde ser vi en önskan om att detta finns på plats. Vi är övertygade om att om Almega skulle genomföra en undersökning bland deras medlemsföretag (inte minst inom TechSverige branschen) så får de ett liknande gensvar.

Vi vill även argumentera för att om vi gör detta partsgemensamt så kommer detta kanske bli en de-facto standard. Något som vi vill vara med som organisation att påverka och vara ägare av tillsammans med andra parter..

Vi ser framför oss att FS enkelt kan besluta att tillsätta lite pengar genom sina projektmedelsanslag och utse en person som kan driva frågan operativt och sondera intresse från de andra parterna.

Frågan är långsiktigt viktigt för våra medlemmar och processen kommer att ta tid så det finns all anledning att initiera de nu snarare än senare.

#### ***(Till beredarna av motionen)***

Motionärerna omber tacksamt FS och Kansliet i sin beredning att om möjligt inför motionssvaret och FUMs utskottberedning, att gentemot förhandlingscheferna på Akavia och Unionen undersöka intresset för sakfrågan.

#### **Förslag till beslut**

Motionsförfattarnas yrkar att Ingenjörsfullmäktige beslutar följande:

- att Förbundet tar initiativ till skapandet av en arbetsgrupp eller sammanslutning tillsammans med andra förbund inom PTK, gärna bestående av Sveriges Ingenjörer,

Akavia & Unionen som har som avsikt att ta fram en avtalsmall för lokal uppgörelse om införande av optionsprogram.

- att denna grupp uppvaktar och involverar Svenskt Näringsliv och i synnerhet Almega & Teknikföretagen för att nå en partsgemensam överenskommelse
- att slutresultatet i form av en avtalsmall ska ha den strukturen att den kan implementeras av arbetsgivare utan kollektivavtal också.
- att uppdra åt Förbundsstyrelsen att driva denna fråga mot berörda beslutsfattare och återrapportera vid FUM 2024

Motionsförfattare:

Sveriges Ingenjörer Syd

- Philip Stankovski
- Per Beremark
- Håkan Gül
- Ulf Bengtsson

Sveriges Ingenjörer Väst

- Per Tore Eidsvik

## **Förbundsstyrelsens yttrande över**

### **Lokal avtalsmall för optionsprogram framtagna tillsammans med PTK och Svenskt Näringsliv**

Motionsförfattarna ser ett behov av att Sveriges Ingenjörer ska ta fram en avtalsmall för införande av lokalt optionsprogram tillsammans med med- och motparter inom PTK och Svenskt Näringsliv för att underlätta implementeringen av dessa program för företag såväl som anställda.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas utgångspunkt att våra medlemmar skapar stora värden i svenska innovativa tillväxtbolag och att de bör få ersättning för de värden de tillför dessa bolag i någon form. Ett sätt att få ta del av dessa värden är att bli delägare i det företag man arbetar i men det innebär samtidigt att man också är med och delar risken för företagets värdeutveckling med sin arbetsgivare.

Det är inte helt ovanligt att företag, och i synnerhet i en uppstartsfas, erbjuder anställda optioner som ger innehavaren rätt att vid en viss tidpunkt nyttja optionen genom att förvärva aktier i bolaget till ett förutbestämt pris. Erbjudandet lämnas inte sällan som en del av ett anställningserbjudande. Optionsvillkoren är ofta utformade för att ge incitament för anställda att stanna kvar i anställning hos företaget då villkoren brukar innebära att du måste vara kvar i anställning för att kunna nyttja optionen vid en viss tidpunkt. Det är inte heller ovanligt att de erbjuds istället för en högre lön eller bonus.

Sveriges Ingenjörer har ingående information kring optioner på webben i form av en sex sidor lång checklista som ger medlemmar råd kring olika slags optioner och optionsvillkorens olika konsekvenser.

Förbundsstyrelsen bedömer dock inte att det är görligt att skapa gemensamma avtalsmallar för optionsprogram tillsammans med våra motparter eller i förhållande till andra förbund som organiserar andra medlemsgrupper. Vi har helt olika ingångsvärden i förhållande till framförallt våra motparter i ett sådant avtal eller program och har därför valt att föra fram information som riktar sig till just våra medlemmar på det sätt som finns på vår hemsida samt genom den rådgivning som medlemmar kan få av förbundet i frågor rörande optionsprogram.

Med utgångspunkt i ovanstående yttrande föreslår förbundsstyrelsen fullmäktige besluta

att **avslå** motionen.